

Operation of The Educational Institution Student Care and Support the Special Education Bureau Group 7

Nanphiphat Klubsrion and Chaowanee Kaewmano

Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Education Degree in Educational Administration,
Hatyai University, Thailand

E-mail: pipat.klu121@hu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-1221-9413>

E-mail: chaowanee@hu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-3273-8031>

Received 04/04/2025

Revised 12/04/2025

Accepted 15/05/2025

Abstract

Background and Aims: An academic paper on the operation of the student support system of educational institutions affiliated to the Office of Special Education Administration, Group 7, with the objectives of 1) to study the operation of the student support system of educational institutions affiliated to the Office of Special Education Administration, Group 7, 2) to compare the operation of the student support system of educational institutions affiliated to the Office of Special Education Administration. Group 7

Methodology: Classification by gender, educational background, experience, work, size of educational institution, and type of educational institution under the Office of Special Education Administration, Group 7 and 3) Study on the guidelines for the operation of the student support system of educational institutions affiliated to the Office of Special Education Administration, Group 7. The size was determined by sending the tool to Ratchaprachanukroh School, affiliated with the Office of Special Education Administration, Group 8, with a consistency value of .67 – 1.00 and a confidence value of .963

Results: 1) The operation of the student support system of educational institutions affiliated to the Office of Special Education Administration, Group 7, is at a high level overall. 2) The operation of the student support system of educational institutions affiliated to the Office of Special Education Administration, Group 7, is classified according to different variables of educational qualifications and work experience. It was found that the overall picture was not different, and the gender was different. When looking at each aspect, it was found that there was a statistically significant difference in getting to know students individually at the .01 level and in terms of prevention, assistance, and problem solving. There was a statistically significant difference at the .05 level. When looking at each aspect, it is found that in terms of promoting and developing students. There was a statistically significant difference at the .05 level and in terms of prevention, rescue, and problem solving. There is a statistically significant difference at the level of .01. 3) Guidelines for the systematic operation of student support of educational institutions: Factors

affecting the systematic operation of student support of educational institutions affiliated to the Office of Special Education Administration, Group 7, should be studied

Conclusion: The systematic operation of student care and support of educational institutions. Factors affecting the systematic operation of student care and support of educational institutions affiliated to the Office of Special Education Administration should be studied.

Keywords: Administration; Student Support System; Educational Administrators

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

นันทพิพัฒน์ กลับศรีอ่อน และเขาวนิ แก้วมโน

การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 และ 3) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลกรทางการศึกษา กำหนดขนาดโดยสังเขปเป็นโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 8 จำนวน 265 คน ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ .67 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .963 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา และประเภทสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 7 และ 3) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

ผลการวิจัย: 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเพศต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขนาดของสถานศึกษาต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) แนวทางการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบของสถานศึกษา ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

สรุปผล: การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบของสถานศึกษา ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คำสำคัญ: การบริหาร; ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน; ผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดเนื้อหาสาระที่สำคัญเกี่ยวกับการศึกษาไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม เริ่มตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จาย และรัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งมีการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยที่รัฐมีหน้าที่

ดำเนินการ กำกับ ติดตาม ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าว ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานในระดับสากล ด้วยเหตุนี้ ตามกฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งการศึกษาทั้งหมดนั้นจะเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย มีความสุข มีความภูมิใจในชาติ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะตามความถนัดของตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ การพัฒนาคนถือได้ว่าเป็นหลักในการพัฒนาประเทศชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมแห่งผู้สูงอายุต่อไป สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เล็งเห็นถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการดังกล่าวเป็นเครื่องมือ กระบวนการ และวิธีการที่ต่ออย่างหนึ่งที่จะช่วยให้สถานศึกษาได้ใช้เป็นหลักในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนในอนาคต (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560: 31)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2542 ในสถานศึกษา และกรมสุขภาพจิตร่วมกันจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอน วิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูทุกคน ฯลฯ โดยกำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการ ต่อมาเมื่อมีการปรับโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2545 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และทันเหตุการณ์เพื่อให้เป็นคนที่ มีความสุข และปลอดภัยในสภาพสังคมปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักในความสำคัญของคุณภาพการศึกษา โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาทุกระดับ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเข้มแข็ง จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ มาตรการและจุดเน้นคุณภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังได้สนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การเยี่ยมบ้านนักเรียน การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิต การพัฒนาวินัยเชิงบวก รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนในทุกระดับให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์และความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2567: 6)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ดูแลรับผิดชอบสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน 25 สถานศึกษาประเภทสถานศึกษา ประกอบด้วย โรงเรียนเฉพาะคนพิการ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ศูนย์การศึกษาพิเศษ กำหนดให้การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และกำหนดให้ต้องจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถเห็นเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ในมุมมองของบุคลากรในสถานศึกษามักพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ เป็นระบบแบบแผนมีขั้นตอนในการดำเนินงาน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักร่วมกับบุคลากรทุกฝ่ายทั้งในและนอกสถานศึกษาในการ

ส่งเสริมป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนและให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างเข้มแข็งและปลอดภัย ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลการคัดกรองนักเรียนการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และการส่งต่อนักเรียน มีบทบาทในการให้บริการทุกรูปแบบตามบทบาทของสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน สถานศึกษา หน่วยงานและสถาบัน สังคมอื่น (สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7, 2567: 35)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริม รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาโดยมีพื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดระนอง จังหวัดภูเก็ต จังหวัดพังงา จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรังและ จังหวัดพัทลุง จากประเด็นยุทธศาสตร์ของสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ที่เกี่ยวข้องกับเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบแบบแผนมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลหลักร่วมกับบุคลากรทุกฝ่ายทั้งในและนอกสถานศึกษาในการส่งเสริมป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนและให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างเข้มแข็งและปลอดภัย (สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7, 2567: 68)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7
2. เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา และประเภทสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 7
3. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

การทบทวนวรรณกรรม

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบแบบแผนมีขั้นตอนในการดำเนินงาน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลหลักร่วมกับบุคลากรทุกฝ่ายทั้งในและนอกสถานศึกษาในการส่งเสริมป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนและให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างเข้มแข็งและปลอดภัย

ปรมารณ สนิธิ (2561: 18) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึงกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบแบบแผนมีขั้นตอนในการดำเนินงาน โดยมีครู ที่ปรึกษาเป็นบุคคลหลักร่วมกับบุคลากรทุกฝ่ายทั้งในและนอกสถานศึกษาในการส่งเสริมป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนและให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างเข้มแข็งและปลอดภัย

นิษากรณ เหล่าเขตกิจ (2561: 9) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือให้บุคคลรู้จักตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้บุคคลนั้นๆ สามารถตัดสินใจและวางแผนการดำเนินชีวิตในอนาคตของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่นเดียวกับระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนก็เพื่อเป็นการส่งเสริมป้องกันและช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพในการดำเนินการดังกล่าวต้องมีการประสานงาน ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอกรวมทั้งการได้รับการสนับสนุนจากทางโรงเรียน ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูทุกคนมีส่วนสำคัญยิ่งที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของงาน

อัจฉรา สอนโว (2561: 7) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้เด็กนักเรียนมีทักษะชีวิตในการดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุข พื้นฐานของการเป็นคนดี โดยมีบุคลากร 5 ฝ่าย ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ครูแนะแนว ครูช่วยผู้ปกครอง และนักเรียนตาม 5 ขั้นตอน คือ การรู้จักนักเรียนรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและแก้ไข้ปัญหาการส่งต่อภายในและภายนอก

จากการศึกษางานวิจัยสรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในและบุคลากรภายนอกสถานศึกษารวมทั้งได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากทางโรงเรียน

ขอบข่ายการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขั้นตอนการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข้ปัญหาและ 5) การส่งต่อนักเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ครูทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้สามารถนำไปวางแผนในการป้องกันช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม โดยครูที่ปรึกษาต้องให้ความสำคัญในการดำเนินการจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล มีเครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่หลากหลายมีการจัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการจัดทำเอกสาร และหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) และการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียน เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

พิมพ์ชนุตม์ แก้วพรายตา (2561: 40) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลหมายถึง การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน เพื่อประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือมีวิธีการหรือเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน การทดสอบ ฯลฯ โดยเลือกเครื่องมือตามความเหมาะสม เพื่อที่จะสามารถรู้จักนักเรียนแต่ละคนได้ชัดเจน

โณมศรี ศรีรุ่งสุขจินดา (2561: 24) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลหมายถึง การเข้าใจและรับรู้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการส่งเสริมป้องกัน หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ทันท่วงที วิธีการได้มาของข้อมูลนักเรียนจากระเบียบสะสมแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียนสัมภาษณ์การเยี่ยมบ้านนักเรียน

พิมพา ผ่องแล้ว (2561: 23) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึงการศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลแท้จริงที่จะนำไปสู่การส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

ดุขฎี ศรีจำปา (2561: 45) กล่าวว่า การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล หมายถึงวิธีการที่ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวต้องศึกษานักเรียนในความรับผิดชอบของตนเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนตามบทบาทหน้าที่ ภาระงานของครูและผู้เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิทินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการจัดทำเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบวินัย แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) และการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน จากที่กล่าวข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดครูดูแลนักเรียนตามสัดส่วนที่เหมาะสม การศึกษารวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล การจัดทำระเบียบวินัยนักเรียนทุกระดับชั้นมีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) เพื่อวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลมีการนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไปใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อคัดกรองนักเรียนมีการเก็บข้อมูลโดยการเยี่ยมบ้านนักเรียน มีการรวบรวมพฤติกรรมนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น สังเกต สัมภาษณ์ มีการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน มีการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันเสมอ และการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผลและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ

2. การคัดกรองนักเรียน

การคัดกรองนักเรียน เป็นการดำเนินงานโดยการวิเคราะห์ทั้งหมดทั้งหมดที่ได้จาก การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งในด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจด้านผลการเรียนรู้ ด้านความประพฤติ โดยการกำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนนั้นทางคณะครูควรจะมีการประชุมทำข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดกลุ่มให้ชัดเจน เป็นที่ยอมรับของครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะครู แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่โรงเรียนได้จัดขึ้น เพื่อให้คำปรึกษาและช่วยเหลือได้อย่างตรงเป้าหมาย

นฤมล กองทรัพย์ (2561, น.33) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การพิจารณาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคลและนำมาจัดกลุ่มตามเกณฑ์ เพื่อให้คำแนะนำและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

แมนพงศ์ กิจจานนท์ (2561: 37) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การจัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มตามพฤติกรรม ซึ่งอาจแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาโดยพิจารณาการจัดกลุ่ม จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลซึ่งสถานศึกษาควรจัดทำเกณฑ์การคัดกรองเองเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ผล พรหมทอง (2561: 30) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง ขั้นตอนที่สำคัญเพราะถ้าครูที่ปรึกษาคัดกรองผิด ก็จะทำให้ผลการคัดกรองคลาดเคลื่อนเป็นผลเสียต่อนักเรียนและอาจเป็นปมด้อยในการรู้สึกของผู้เรียนได้ ขั้นตอนของการคัดกรองนักเรียนจะช่วยให้จัดกลุ่มผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และสามารถทำการส่งเสริมหรือพัฒนาได้อย่างตรงเป้าหมาย

จริยา เนียมสวัสดิ์ (2561: 17) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกการคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดขึ้น สถานศึกษาควรจะมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่า กล่าวว่าการคัดกรองนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามให้ครูที่ปรึกษาดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มปกติ จากการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและส่งเสริมพัฒนานักเรียน มีการมอบหมายให้ครูที่ปรึกษานำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนมาจัดกลุ่มนักเรียนด้วยแบบประเมิน SDQ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำกับติดตามให้ครูที่ปรึกษาดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน เพื่อป้องกันแก้ไขตาม มีการนิเทศติดตามให้ครูที่ปรึกษาดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน มีการมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษมีความเป็นอัจฉริยะแสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านอย่างเป็นที่ประจักษ์รายการนี้

3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

การส่งเสริมนักเรียน เป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของครูทั้งในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหา ให้สามารถเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการจัดกิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมแนะแนว โดยครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนในแต่ละคน ทำให้นักเรียนมีคุณภาพและมีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ มากขึ้น

พิจามญ์ ม่วงแก้ว (2561: 34) กล่าวว่า การส่งเสริมและการพัฒนานักเรียนหมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา มีคุณภาพและมีความภาคภูมิใจมากขึ้น โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เป็นตัวช่วยในการส่งเสริม ได้แก่ กิจกรรมโฮมรูมที่ดำเนินการ เพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ และการจัดประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียนเป็นการพบปะกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาดูแลอยู่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ร่วมมือกันดูแลนักเรียนระหว่างโรงเรียน และผู้ปกครอง

เพลินพิศ สิงห์คำ (2561: 29) กล่าวว่า การส่งเสริมและการพัฒนานักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียน ทุกคนที่อยู่ในความดูแลของที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือเรียน กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ

ปรมาภรณ์ สนิธิ (2561: 29) กล่าวว่า การส่งเสริมและการพัฒนานักเรียน หมายถึง การส่งเสริมและการพัฒนานักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาให้มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียนและนโยบายของสถานศึกษาด้วยวิธีการและเครื่องมือ ที่หลากหลาย มีความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

นัฏจรี เจริญสุข (2562: 37) กล่าวว่า การส่งเสริมและการพัฒนานักเรียน หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เพื่อส่งเสริมจุดเด่นและพัฒนาจุดด้อยเป็นรายบุคคลตามระดับความสามารถปัจจุบันของนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความภาคภูมิใจในตนเองสามารถปรับตัวเผชิญกับปัญหา ดำรงตนได้เหมาะสมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเพื่อวางแผนการดำเนินการร่วมกัน โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมร่วมกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่า กล่าวว่าการส่งเสริมและการพัฒนานักเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาใช้ข้อมูลจากสารสนเทศในการส่งต่อนักเรียนไปยังครูฝ่ายปกครอง กรณีการแก้ไขปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือ มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาใช้ข้อมูลจากสารสนเทศในการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับจิตใจความรู้สึก ไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก กรณีการแก้ไขปัญหาที่ยากต่อการ

ช่วยเหลือมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาใช้ข้อมูลจากสารสนเทศในการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมที่ซับซ้อนหรือรุนแรง ไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก กรณีการแก้ไขปัญหายากต่อการช่วยเหลือ มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาใช้ข้อมูลจากสารสนเทศในการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็ว มีการติดตามให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกรายงานผลการแก้ไขปัญหานักเรียนกลับมาให้ครูที่ปรึกษาทราบและเก็บเป็นข้อมูลจากสารสนเทศ

4. การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข้ปัญหา

การป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียน เป็นการดำเนินงานให้ความรู้ต่อประเด็นปัญหาของนักเรียน ให้ นักเรียนทราบกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการที่จะป้องกันปัญหาของนักเรียนต้องมีการประสานงานกับผู้ปกครอง นักเรียน ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนแก่ผู้ปกครองและตัวนักเรียน การวิเคราะห์สาเหตุปัญหาของนักเรียน ที่มีพฤติกรรมอยู่ในกลุ่มมีปัญหา กำหนดวิธีการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการ ประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน

จุฑามณี เกษสุวรรณ (2561: 47) กล่าวว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หมายถึงการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา โดยการดูแลอย่างใกล้ชิด ใช้วิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้น มาแล้วให้เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเติบโต เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมได้ติดต่อต่อไป

แมนพงศ์ กิจจานนท์ (2561: 40) กล่าวว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หมายถึงกระบวนการที่ต่อเนื่องจาก การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและการคัดกรองนักเรียน ซึ่งหากครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหา จำเป็นต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือที่ เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อช่วยให้นักเรียนมีคุณภาพและเป็นคน ดีของสังคมต่อไป

นฤมล กองทรัพย์ (2561: 20) กล่าวว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หมายถึง การให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ตลอดจนการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมในห้องเรียน โดยเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับปัญหา บุคลิกลักษณะและ สภาพแวดล้อมของนักเรียนแต่ละคน

ชามญญ์ ม่วงแก้ว (2561: 37) กล่าวว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หมายถึง การดูแลให้ความใส่ใจอย่าง ใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทางการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา โดยไม่ปล่อยปะละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหา สังคม ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการ เพื่อผ่อนคลายปัญหานักเรียนให้ลดน้อยลง การจัดกิจกรรม เพื่อการ ป้องกันและช่วยเหลือแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนนอกจากจะให้การปรึกษาเบื้องต้นแล้ว การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อ ช่วยเหลือนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการ กำกับติดตามให้ครูที่ปรึกษาหาวิธีการช่วยเหลือ ป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสม โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาเรียนรู้หรือฝึกฝนผ่านเทคโนโลยี สารสนเทศเกี่ยวกับทักษะการช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำไปใช้แก้้ปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้คำปรึกษาเบื้องต้น มีการส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อน

ช่วยเพื่อน/จับคู่ Buddy มีการมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารกับ ผู้ปกครองมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน การจัดกิจกรรมซ่อมเสริม มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

5. การส่งต่อนักเรียน

กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนที่พฤติกรรมคนเดิมและไม่ดีขึ้น โดยครูที่ปรึกษาต้องประสานงานกับครูที่จะ ช่วยเหลือ สรุปรุขมูลนักเรียนชี้แจงเหตุผลในการส่งต่อ เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีและติดตามผลการช่วยเหลือ ซึ่งการส่งต่อมี 2 แบบ คือ ส่งต่อภายในและส่งต่อนอกไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป

ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2561: 36) กล่าวว่า การส่งต่อนักเรียน หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนที่ พฤติกรรมคนเดิมและไม่ดีขึ้น โดยครูต้องประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือ สรุปรุขมูลนักเรียน ชี้แจงเหตุผลในการ ส่งต่อ เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีและติดตามผลการช่วยเหลือ ซึ่งการส่งต่อมี 2 แบบ คือ ส่งต่อภายในและส่ง ต่อนอก ไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป

นฤมล กองทรัพย์ (2561: 26) กล่าวว่า การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การดำเนิน การตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมีปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนยังมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ จดการส่งต่อ โดยจะแบ่งเป็นส่งต่อภายในและส่งต่อนอกจากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทำให้นักเรียนที่มี พฤติกรรมไม่เหมาะสมลดลงและส่งเสริมให้นักเรียนกลุ่มปกติมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น

จริยา เนียมสวัสดิ์ (2561: 22) กล่าวว่า การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ตามกระบวนการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนนั้น ในกรณีที่มีปัญหายากต่อการ ช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรณีที่เด็กมี ความสามารถพิเศษหรือเด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น

จุติกรณ นิสสัย (2561: 43) กล่าวว่า การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา ประสานงานกับครูแนะแนว หรือครูฝ่ายปกครอง ในการส่งต่อสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา ยากต่อการช่วยเหลือ และ การส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหรือผู้เชี่ยวชาญกับปัญหาของนักเรียนโดยตรง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การส่งต่อนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ ข้อมูลนักเรียนกลุ่มปัญหา เพื่อส่งต่อไปรับการช่วยเหลือมีการประสานความร่วมมือกันภายใน เพื่อการส่งต่อนักเรียนที่ มีปัญหามีกระบวนการขั้นตอนการส่งต่อที่มีความชัดเจน มีบันทึกการส่งต่อนักเรียนไปพบครูแนะแนว ครูฝ่าย ปกครอง กรณีนักเรียนที่มีปัญหาต้องได้รับ การช่วยเหลือมีการทำความเข้าใจ ชี้แจงนักเรียนและผู้ปกครอง ถึง ความจำเป็นที่ต้องส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาเข้าไปรับการช่วยเหลือมีการติดต่อประสานงานไปยังผู้เกี่ยวข้องในการ ดำเนินงาน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา เช่น สถานพยาบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การติดตามผล การ ช่วยเหลือนักเรียนจากผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ มีการบันทึกผลการช่วยเหลือ หรือรายงานการส่งต่อนักเรียนที่มี ปัญหาทั้งภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบและการจัดทำสารสนเทศการบันทึก ผลการช่วยเหลือ หรือรายงาน การส่งต่อนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน จัดเก็บอย่างเป็นระบบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยกำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่ได้จากการศึกษากรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 18) 5 ประการ ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนและ 5) การส่งต่อสามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดสำหรับเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้โดยเขียนเป็นแผนภาพ ปรากฏตามภาพ 1

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางการศึกษา

1. เพศ
 - 1.1 ชาย
 - 1.2 หญิง
2. วุฒิการศึกษา
 - 2.1 ปริญญาตรี
 - 2.2 สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์การทำงาน
 - 3.1 ต่ำกว่า 5 ปี
 - 3.2 ตั้งแต่ 6 - 10 ปี
 - 3.3 สูงกว่า 10 ปี ขึ้นไป
4. ขนาดของสถานศึกษา
 - 4.1 ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
 - 4.2 ขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 300 คน)
 - 4.3 ขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 ขึ้นไป)
5. ประเภทสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 7
 - 5.1 โรงเรียนเฉพาะคนพิการ
 - 5.2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
4. การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อนักเรียน

แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยกำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่ได้จากการศึกษากรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 18) 5 ประการ ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนและ 5) การส่งต่อ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ปีการศึกษา 2567 จำนวนสถานศึกษา 25 แห่ง จำนวน 853 คน และกลุ่มตัวอย่างได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie And Morgan, 1970: 610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 265 คน สุ่มแบ่งชั้นตามประเภทของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และกำหนดผู้ให้ข้อมูลสุ่มแบ่งชั้นในแต่ละระดับโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน

3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย แบบสอบถามบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางการศึกษา เป็นแบบสำรวจรายการ ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา และประเภทสถานศึกษา ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 7 จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยใช้กรอบแนวคิดการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 18) 5 ประการ ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำนวน 8 ข้อ 2) การคัดกรองนักเรียนจำนวน 7 ข้อ 3) การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน จำนวน 7 ข้อ 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา จำนวน 8 ข้อ 5) การส่งต่อนักเรียน จำนวน 9 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์แนวทางเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ โดยแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.963

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ จากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ถึงนำหนังสือจากผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 เพื่อขอความร่วมมือไปยังบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ในการขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมมาทั้งหมด ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วนของคำตอบในแบบสอบถามในแต่ละชุด ได้จำนวน 265 ฉบับ จากนั้นนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบเอฟ และทำการทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยภาพรวมและรายด้านสรุปผล พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 จำแนกตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา และประเภทสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 7

2.1 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ที่มีระดับเพศต่างกัน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ตามตัวแปรเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย

2.3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

2.4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ตามตัวแปรตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อนักเรียนไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบรายคู่ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 งานกิจการนักเรียนตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบรายคู่ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา ตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษา

ขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน

2.5 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ตามตัวแปรประเภทสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 7 ต่างกัน พบว่า โดยภาพรวม และราย คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียนการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียนพบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นตามไปตามสมมติฐาน

3. แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

แนวทางการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบของสถานศึกษาควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ดังนี้

1. พัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

- จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิเศษ เช่น การทำ IEP, การใช้เทคโนโลยีช่วยสอน

- ส่งเสริมให้ครูและเจ้าหน้าที่ได้รับวุฒิปริญญาตรีหรือผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษาพิเศษ
- มีที่ปรึกษาหรือโค้ชคอยช่วยเหลือครูเป็นรายบุคคล

2. จัดทำระบบฐานข้อมูลนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ

- พัฒนาระบบบันทึกข้อมูลนักเรียนแบบออนไลน์ที่ปลอดภัย และเข้าถึงได้ง่ายสำหรับครู
- รวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพ พฤติกรรม ความสามารถจำเพาะ และข้อมูลครอบครัว เพื่อวางแผนช่วยเหลืออย่างแม่นยำ

3. พัฒนารูปแบบการประเมินที่หลากหลาย

- ใช้เครื่องมือประเมินที่เหมาะสมกับลักษณะความพิการ/ความต้องการของนักเรียน
- เปิดโอกาสให้มีการประเมินจากหลายฝ่าย เช่น ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้เชี่ยวชาญ

4. เน้นการวางแผนช่วยเหลือเฉพาะบุคคล (IEP) อย่างแท้จริง

- ให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดทำ IEP อย่างเป็นรูปธรรม ไม่ทำแค่เอกสาร
- วางแผนการสอนและกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนารายบุคคล

5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน

- จัดกิจกรรมอบรมความรู้ให้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียนรู้และการดำรงชีวิตของนักเรียน

- สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับโรงพยาบาล ศูนย์ฟื้นฟู หน่วยงานในท้องถิ่น

6. เพิ่มทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้

- จัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละประเภท
- พัฒนาห้องเรียนพิเศษ (Special Classroom) หรือมุมพัฒนาทักษะเฉพาะทางในโรงเรียน

7. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

- กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- รายงานผลการดำเนินงานปีละ 2 ครั้ง และนำผลไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง

อภิปรายผล

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 สามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข้ปัญหา การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามลำดับ ทั้งนี้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 มีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน มีคุณภาพและมีหลักการทำงานที่ตรวจสอบได้ในการดำเนินงาน จะอาศัยศักยภาพและความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีต่อครู นั่นคือครูประจำชั้นครูที่ปรึกษาจะเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน รวมทั้งการประสานสัมพันธ์ของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษาในการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไข้ปัญหาของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา พรหมรัตน์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไข้ปัญหา การส่งต่อนักเรียน และการส่งเสริมนักเรียน และซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย คือ การป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียนการส่งต่อนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและการคัดกรองนักเรียน

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 จำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา และประเภทสถานศึกษาสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 7

2.1 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ตามตัวแปรเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายพบว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข้ปัญหา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นว่าหลักการและวิธีการการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยไม่เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และครูทั้งเพศชายและเพศหญิงได้ผ่านกระบวนการอบรม สัมมนาตามหลักสูตรการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ ของส่วนกลาง และมีการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาทักษะการบริหารในต่าง ๆ เช่น การพัฒนาตนเอง ภาวะผู้นำการระบบ

ช่วยเหลือนักเรียน ทำให้การบริหารการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีลักษณะใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิกร วุฒิกัมพล (2561) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า เพศต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายพบว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า เพศต่างกัน โดยภาพรวม ยกเว้นการคัดกรองนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องมาจากบุคลากรทางการศึกษาที่มี วุฒิการศึกษาต่างกัน ต้องมีทักษะ มีเทคนิค กระบวนการในการบริหารให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดโดยการกระตุ้นให้บุคลากรได้แสดงความสามารถในตัวที่มีอยู่ ส่งเสริมกระตุ้นให้บุคลากรนำความรู้ความสามารถมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน กระตุ้นการใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทสร สุริยะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายไม่แตกต่างกัน และซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวัต สายน้ำเงิน (2561) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ที่มีระดับวุฒิการศึกษาต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษามีประสบการณ์ในเรื่องการสื่อสาร ถูกต้องทันสมัย ตรงกับความเป็นจริง ทันทต่อเหตุการณ์และมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ให้ความเท่าเทียมกันในการทำงานไม่นำความอาวุโสมาเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ ส่งเสริมครูให้พัฒนาตนเองและค้นคว้าสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพเพื่อใช้ในการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรดา มลิล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและราย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวัต สายน้ำเงิน (2561) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ที่มีระดับวุฒิการศึกษาต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ตามตัวแปรตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่าง

กัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อนักเรียนไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบรายคู่ การ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 งานกิจการ นักเรียนตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกันและผลการ ทดสอบรายคู่ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา ตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กกับ สถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษา ขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา แตกต่างกันไป โดยเฉพาะในเรื่องงานกิจการนักเรียน จึงมีความคิดเห็น ว่าในบางครั้งผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ปฏิบัติตามหลักการและวิธีการเกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของครูโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ที่มีขนาดของ สถานศึกษาต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาราย พบว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรดา มลิล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การ บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 ที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาราย พบว่า การส่งเสริมและ พัฒนานักเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ตามตัวแปรประเภทสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 7 ต่างกัน พบว่า โดยภาพรวม และรายด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียนการส่งเสริม และพัฒนานักเรียน การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียนพบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็น ตามไปตามสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา บริบท การ บริหารงาน และระบบดูแลนักเรียน การรวบรวมข้อมูลมีระบบการรับฟังเสียงนักเรียน และจัดทำระเบียบข้อบังคับ เกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนในการบริหารจัดการนักเรียนในหอพัก ทำให้การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยใน สถานศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย ส่งเสริมพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมด้วยกัน

3. แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษ กลุ่ม 7

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 สถานศึกษาควรปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบของสถานศึกษาให้มีขั้นตอน

ที่ชัดเจนสอดคล้องกับการบริหารทั้งระบบของสถานศึกษามีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน มีคุณภาพและมีหลักการทำงานที่ตรวจสอบได้ในการดำเนินงานจะอาศัยศักยภาพและความสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีต่อครู นั่นคือครูประจำชั้นครูที่ปรึกษาจะเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน รวมทั้งการประสานสัมพันธ์ของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษาในการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งมีคุณภาพทักษะและ การดำรงชีวิตที่ดี รอดพ้นจากวิกฤติโดยใช้ปัญญาและคุณธรรมในการแก้ปัญหาความสำคัญและความจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบัน มีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผลและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ความมั่นคง แข็งแรงของอาคารสถานที่ภายในสถานศึกษา จัดทำแผนภูมิแสดงบริเวณและผังแสดงรายละเอียดของอาคารเรียนไว้ที่หน้าอาคารเรียน
2. การมอบหมายให้ครูที่ปรึกษานำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนมาจัดกลุ่มนักเรียนด้วยแบบประเมิน SDQ มีการนิเทศติดตามให้ครูที่ปรึกษาดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มที่มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน
3. การมอบหมายงานให้ครูที่ปรึกษาใช้ข้อมูลจากสารสนเทศในการส่งต่อนักเรียนไปยังครูฝ่ายปกครอง กรณีการแก้ไขปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือ และส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาใช้ข้อมูลจากสารสนเทศในการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมที่ซับซ้อนหรือรุนแรง ไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก
4. การกำกับติดตามให้ครูที่ปรึกษาหาวิธีการช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน
5. วิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มปัญหา เพื่อส่งต่อไปรับการช่วยเหลือมีการประสานความร่วมมือกันภายใน เพื่อการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหา

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7

เอกสารอ้างอิง

- กรดา มลิลลา. (2564). *การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- กัลยา พรมรัตน์. (2561). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- จรรยา เนียมสวัสดิ์. (2561). การคัดกรองและดูแลนักเรียนรายบุคคลในสถานศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จุฑามณี เกษสุวรรณ. (2561). การป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียนในระดับประถมศึกษา (วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จุติกรณ์ นิสสัย. (2561). แนวทางการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาในสถานศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โถมศรี ศรีรุ่งสุจินดา. (2561). แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา (วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชามญู ม่วงแก้ว. (2561). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดุขฎิ ศรีจำปาย. (2561). การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลในสถานศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นฤมล กองทรัพย์. (2561). การคัดกรองและการส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่มีปัญหา (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- นัฏจรี เจริญสุข. (2562). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขยายโอกาส
(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- นิชากรณ์ เหล่าเขตกิจ. (2561). การดูแลช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรมาภรณ์ สนิธิ. (2561). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประนอม แก้วสวัสดิ์. (2561). การส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในสถานศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ผล พรหมทอง. (2561). แนวทางการคัดกรองนักเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิชามญู ม่วงแก้ว. (2561). การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียนผ่านระบบดูแลช่วยเหลือ (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พิมพ์ชนุตม์ แก้วพรายตา. (2561). การรู้จักและวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเพื่อการดูแลช่วยเหลือ (วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พิมพ์ผ่องแผ้ว. (2561). การพัฒนาระบบการดูแลนักเรียนรายบุคคลในสถานศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เพลินพิศ สิงห์คำ. (2561). การส่งเสริมและการพัฒนานักเรียนในสถานศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แมนพงศ์ กิจจานนท์. (2561). การคัดกรองนักเรียนระดับประถมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- เรวัต สายน้ำเงิน. (2561). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์. (2561). แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปลวกแดง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วุฒิกโร วุฒิกัมพล. (2561). แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). รายงานการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปีการศึกษา 2567. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7. (2567). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับโรงเรียนการศึกษาพิเศษ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัจฉรา สอนโว. (2561). แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.

